

MICHAELA ĎURIŠOVÁ: Aký môže byť život chlapca z detského domova

Blokové vyučovanie cez príbeh Online živej knižnice pre žiakov základnej školy

Už týždne sedím po večeroch s notebookom na kolenách a rozmýšľam. Rozmýšľam, ako najlepšie popísať zmenu. Zmenu, ktorú som ja zažila po stretnutiach v Banskej Bystrici. To, keď odniekiaľ odchádzate a máte zmiešané pocity. Potrebujete si sadnúť, rozmýšľať, prehodnocovať. Zmenu, keď zrazu človek zistí, že jeho problémy sú banálne. Že človek, ktorému sa nedokázal pozerieť do očí, lebo mu bolo trápne, že je zdravý a ten druhý nie, Vám povie, že najvzácnejšie pre neho je práve pohľad zočí do očí. A ja sa som sa mu do nich pozrela. V jeho očiach nebola bolesť, prehra, rezignácia. Ale radosť, odhodlanie odvaha.... Zmenu, ktorú som videla na tvárach detí po videní videa z online živej knižnice.

Po absolvovaní prvého stretnutia v Banskej Bystrici som si nevedela predstaviť, čo z online živej knižnice môžem ponúknuť svojim žiakom. Ako ukázať deväťročným deťom ľudí s postihnutím, ľudí s problémami. Ako urobiť niečo, čo nie je prvoplánové. Pozerala som videá, rozhodovala som sa. A nič. Nič som nedokázala použiť. Ak som si vybrala migráciu hneď som si dokázala nájsť dôvody prečo nie. V triede sme mali dve dievčatká z Kuvajtu. Rodičia sa rozišli. Mama ostala v Kuvajte, vychovávať ich nechce. Otec si našiel Slovenku. Prišli tu. Žijú tu 5 rokov. Všetko je pre nich nové, iné ale netrápi ich to, že odišli zo svojej krajiny, trápi ich, že ich nechce vlastná mama. Takže migrácia nie.

Život s chorobou? Zasa nespočetné množstvo argumentov prečo nie. Máme v triede cukrovkárku. Cukrovku jej zistili, keď mala 6 rokov. Pichá si inzulín 3x denne. 1x v škole. Deti v triede to prijali super. Všetci sme si prvý týždeň merali cukor spolu s ňou. Zapisovali si. Nejedli sladkosti. Len zeleninu. ☺ Ako trieda sme mali obrovskú radosť, keď boli na veľtrhu zdravej výživy a objavili cukríky. Bez lepku aj bez cukru. Okrem cukrovky má malá slečna aj alergiu na lepok. Nezvládla by som im pustiť príbeh chorej Soni.

A potom. Potom som pochopila, že to nie sú deti, ktoré mi bránia v aktivitách s online knižnicou ale som to ja. Ja hľadám príčiny prečo nie a nie prečo áno. Vybrala som si. Vybrala som si Jedinca.

S deťmi som naplánovala blokované vyučovanie. Nechcela som riešiť, či bude práve slovenčina, matematika alebo niečo. Či budem musieť vyvodiť násobenie alebo vybrané slová. Chcela som, aby sme sa venovali len tejto jednej veci.

Na prvej hodine sme sa s deťmi porozprávali o rodinnom rozpočte. Riešili sme trojčlennú rodinu. Vysvetlili sme si, čo treba každý mesiac platiť. Rozprávali sme si rozdiely medzi vlastným bytom/ domom/ bývaním v podnájme. Pozreli sme si na internete priemerné platby za 3 izbový byt/. Spolu sme si vytvorili modelovú situáciu. A urobili porovnanie s životom jedného samostatného dospelého jedinca.

1. Prenájom 3 izbového bytu v Seredi	250 eur / mesiac	Garsónka.....	150 eur
2. Elektrina na mesiac.....	23 eur/ mesiac	.....	15 eur
3. Internet/ mobil pre rodinu.....	80 eur/ mesiac	.....	20 eur
4. Plyn.....	5 eur/ mesiac	.....	3 eurá
5. Voda.....	7 eur/ mesiac	.....	4 eurá
6. Smeti.....	13 eur / mesiac	.....	7 eur
7. Družina dieťa.....	13 eur/ mesiac	-	

Od emócií k poznaniu – 4vé akadémia rozvoja kritického myslenia

8. Obedy + desiate dieťa.....	23 eur/ mesiac-
9. Obedy rodičia	200/ mesiac.
10. Strava pre rodinu.....	350/ mesiac.....200 eur
11. Krúžok dieťa.....	30 / mesiac-
12. Radosti (kino, výlet, nepotrebné veci).....	100/ mesiac.....20 eur
Spolu.....	1094/ mesiac .....419 eur

Po porovnaní jednotlivých rozpočtov sme už pracovali iba s jedným – pre jedného JEDINCA. Už sme poznali výdavky ale deti si museli nájsť zamestnanie. Pozreli sme si jednotlivé pracovné ponuky a zvolili sme si pracovanie pre jednu medzinárodnú firmu v meste. Prijali nás a náš plat bol 1175 eur v hrubom. Do ruky by sme mali dostať 885 eur (www. Platy.sk) ale po odčítaní stravy 50 eur a 30 eur na dopravu – firemný autobus. (firma sídli mimo pešej dostupnosti z mesta) Jedincovi ostalo 805 eur.

Deti zistili, že Jedincovi ostane navyše 386 eur.

Po tejto fáze som im pustila video Jedinec. Nepripravovala som ich. A pustila som ho celé bez zasahovania. (počas pozerania, som deti pozorovala 😊) Neboli žiadne nevhodné komentáre a poznámky. Deti pozerali.

*Čo vás prekvapilo na Jedincovi v dobrom zmysle?

*Čo vás prekvapilo na Jedincovi v zlom zmysle?

* Aké ste mali pocity pri pozeraní tohto videa?

Nasledovalo množstvo otázok a odpovedí. Ja som prestala vystupovať ako učiteľ a stala som sa len koordinátorom besedy. Deti veľmi pozitívne vnímali Jedincovu rappovú tvorbu. Mali úžasné názory ako by sa mohol presadiť v hudobnej sfére.

Deti napísali Jedincovi odkazy, ktoré upravili do nádherného plagátu a k tomu napísali list. 😊

V Seredi máme Detský domov. Na záver nášho bloku sme si na rozhovor/ besedu pozvali dve panie, ktoré pracovali ako vychovávateľky v Detskom domove.

1. Pracovala ako vychovávateľka, kým detský domov nebol vedený ako rodinného typu. Vysvetľovala deťom, že hoci sa deťom snažia dať veľa a množstvo vecí. Hoci ich majú radi, tieto deti, nikdy nezažijú pocit, že si k nim niekto ľahne do postele, hladká po chrbátiku a číta rozprávku. Rozpráva sa, aký mali deň. Akoby chceli stráviť víkend a podobne. Pred deti postavila veľkú dilemu, že deti nosia samé značkové veci, majú veľa hmotných darov, chodia na dovolenku ale nemajú blízky kontakt, pohladenie.... a v konečnom dôsledku sa nemajú po odchode od nich kam vrátiť.
2. Pani pracovala do minulého roka spolu s manželom ako pestúnska rodina a z domova mala 3 súrodencov, kým ich mama bola vo väzení. Pochádzali zo Svidníka. A mama bola odsúdená na 4 roky za krádeže. Otca nemali. Boli posunutí do domova, kým mama nebude na slobode.

Od emócií k poznaniu – 4vé akadémiá rozvoja kritického myslenia

Beseda medzi paniami a deťmi bola veľmi podnetná. Deti nakoniec navrhli, aby sa v meste opravila zanedbaná budova – bývalé kasárne, kde by upravili byty, ktoré by boli na 1 – 2 roky poskytnuté deťom, ktoré odídu z detského domova. Na začiatok ich života.

Najviac ma však potešil a zároveň prekvapil iný návrh. Deti navrhli aby bol takýto bytový dom postavený ku nášmu Domu dôchodcov. Deti by mali svojich starých rodičov a starší ľudia by mali vnúčatá. Vytvorili výzvu a plagát na tému:

„ Adoptuj si svojho starkého.“

„ Adoptuj si svojho vnuka“

Napriek všetkým mojím obavám, dopadlo naše blokové vyučovanie veľmi dobre. Pri terajších skúsenostiach už viem, že by som podobné vzdelávanie nerobila iba v jeden deň, lebo bolo toho veľmi veľa po emocionálnej stránke. Asi by som to rozložila na 2 – 3 dni.

A tak ako hovorí Beau Taplin :

„Meraj svoj úspech iba na základe toho, na čom ti skutočne záleží. Na základe toho, čo prináša šťastie tebe a ľuďom okolo teba. Ak si sa dnes raz usmial na cudzinca, dokázal sa postaviť za svoj názor alebo si sa priblížil o krok bližšie k svojmu snu, tak ti hovorím: Dnešok bol obrovským úspechom.“

A pre nás v triede 4. A , taký 18. jún 2018 bol.